

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Rīgā

16.03.2023. [...]

Uz [...]

[...]

Par videonovērošanas veikšanu

Datu valsts inspekcija (turpmāk – Inspekcija) ir saņēmusi un savas kompetences ietvaros izskatīja [...] iesniegumu (*Inspekcijā saņemts [...] un reģistrēts ar Nr. [...]*) (turpmāk – Iesniegumu), kurā lūgts sniegt vispārīgu viedokli saistībā ar personas datu apstrādi, veicot videonovērošanu.

Ievērojot minēto, Inspekcija turpmāk tekstā sniedz atbildes uz jautājumiem tādā secībā, kādā tie uzdoti:

1. Iespējamais tiesiskais pamatojums, kāds apsverams konkrētajā gadījumā, ir Vispārīgās datu aizsardzības regulas¹ (turpmāk – Datu regulas) 6. panta 1. punkta f) apakšpunkts, atbilstoši kuram personas datu apstrāde ir likumīga, ja vajadzīga pārziņa vai trešās personas leģitīmo interešu ievērošanai, izņemot, ja datu subjekta intereses vai pamattiesības, kurām nepieciešama personas datu aizsardzība, ir svarīgākas par šādām interesēm, jo īpaši, ja datu subjekts ir bērns.

Tātad primāri nosakāms, vai uzņēmumam pastāv leģitīma interese, kuras ievērošanai nepieciešams apstrādāt personas datus. Lai uzņēmuma interesi uzskatītu par leģitīmu, tai jābūt likumīgai saskaņā ar Eiropas Savienības un Latvijas piemērojamiem tiesību aktiem; skaidri definētai; reālai un pašreizējai².

Otrkārt, atbilstoši Datu regulas 6. panta 1. punkta f) apakšpunktā ietvertajam nosacījumam, pārzinim ir jāveic līdzsvarošanas tests³, pārziņa leģitīmās intereses pretstatot datu subjekta

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46 EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula)

² Skatīt skaidrojumu: https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp217_lv.pdf

³ Skatīt turpat, tostarp kritērijus līdzsvarošanas testam.

interesēm vai pamattiesībām, kurām nepieciešama aizsardzība, tādejādi nosakot, vai datu subjekta intereses vai pamattiesības nav svarīgākas par pārziņa leģitīmajām interesēm.

Treškārt, uzņēmumam jāizvērtē, vai apstrādes nolūku nav iespējams pienācīgi sasniegt citiem līdzekļiem, proti, personas dati būtu jāapstrādā tikai tad, kad izvērtēti alternatīvi risinājumi nolūka sasniegšanai un secināts, ka tie nav efektīvi⁴.

Līdz ar to, lai izvīrīto apstrādi pamatotu ar pārziņa leģitīmajām interesēm, t.sk., nodrošinātu sava īpašuma un mantas aizsardzību, ir jāizvērtē atbilstība iepriekš minētajiem trīs kritērijiem. Katrs gadījums ir vērtējams individuāli, ņemot vērā secināto, izvērtējot norādītos kritērijus. Turklāt tikai pārzinis vislabāk zina konkrētās personas datu apstrādes tiesiskos aspektus un spēj tos pielāgot veiktajai datu apstrādei, kā arī pierādīt, ka apstrāde tiek veikta atbilstoši Datu regulā noteiktajiem principiem.

2. Skatīt 1. punktu.
3. Ņemot vērā, ka katrs gadījums ir individuāls, Inspekcija nenorādīs uz konkrētiem gadījumiem praksē, bet vērsīs uzmanību uz turpmāk norādītajām prasībām.

Videonovērošana darba vietā ir likumīga, ja ar tās palīdzību tiek nodrošināta cilvēku dzīvības, veselības aizsardzība un īpašuma aizsardzība, bet tā nevar tikt izmantota, lai darbiniekus pastāvīgi un ilgstoši novērotu un kontrolētu, piemēram, darba veikšanas kvalitāti un kvantitāti, t.i., veiktu datu izmantošanu citam mērķim, ja tam nav tiesiskais pamats saskaņā ar Datu regulu.

Inspekcija paskaidro, ka, veicot jebkuru personas datu apstrādi, ir jāievēro samērīgums. Veicot videonovērošanu, ierīces nevar tikt uzstādītas, tikai atsaucoties uz vispārēju argumentu par iespējamiem apdraudējumiem personu dzīvībai, veselībai vai īpašuma aizsardzībai. Darba vietās darba devējam ir jārespektē darbinieka privātā dzīve. Aizliegts ierīces izvietot bez darbinieku un klientu informēšanas, kā arī uzstādīt videonovērošanas ierīces tikai tāpēc, ka to izmaksas ir salīdzinoši nelielas. Pārzinis var uzsākt videonovērošanas veikšanu tikai tad, ja viņš ir izvērtējis videonovērošanas mērķi un apstrādājamo datu apjomu un secinājis, ka videonovērošanas veikšana ir nepieciešama (videonovērošanas veikšanas ieguvums būs lielāks, nekā fiziskajai personai tādejādi nodarītais privātuma apdraudējums vai ierobežojums), un ka tā nodrošinās iecerētā mērķa sasniegšanu veidā, kas vismazāk aizskar fiziskās personas tiesības uz privātumu.

Vienlaikus attiecībā uz Iesniegumā norādītajiem videonovērošanas mērķiem, kas pēc to būtības un satura būtu pierādījums strīdus gadījumiem, lai pārliecinātos par darbinieka rīcības pareizību, Inspekcija secina, ka ar uzstādīto videonovērošanu arī faktiski monitorētu darbinieku darba kvalitāti. Kvalitāte ir izstrādājuma vai pakalpojuma īpašību un raksturojumu kopums, kurš nosaka to spēju apmierināt noteiktas vai paredzamās vajadzības [...]⁵. Attiecībā uz procesiem, kvalitatīvs ir tāds process, kura izpildē tiek ievērotas visas noteiktās prasības, lai tiktu sasniegts procesa mērķis.

⁴ Skatīt Datu regulas 39. apsvērumu.

⁵ Pieejams pēc saites: <https://lv.wikipedia.org/wiki/Kvalit%C4%81te>

Inspekcija norāda un aicina ņemt vērā, ka Eiropas Datu aizsardzības uzraugs videonovērošanas vadlīniju 22. lpp. norāda, ka darba produktivitātes uzlabošana, darba kvalitātes kontrole un pierādījumu iegūšana strīdu atrisināšanai nepamato un neattiecināmo darbinieku videonovērošanu⁶. Arī Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvas 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti 29. panta darba grupa sava atzinuma Nr. 4/2004 par personas datu apstrādi videonovērošanas veidā 25. lpp. norāda, ka videonovērošanas sistēmas, kuru mērķis ir darbinieku darba apjoma un kvalitātes kontrole, ir pieļaujamas tikai atsevišķos izņēmuma gadījumos⁷. Videonovērošanas sistēmas darba vidē tiek izvietotas, lai nodrošinātu darbinieku un apmeklētāju drošību, novērstu zādzības vai citus ļaunprātīgus īpašuma bojājumus. Līdz ar to darba devējam, uzstādot video sistēmas, jāizvēlas tikai tāds videoiekārtu sistēmu izvietojums, kas nerada būtisku darbinieka privātuma aizskārumu. Videonovērošanas kameru darbības leņķim nav jābūt vērstam tieši uz darbinieku, kurš veic darbu vai viņa seju. Pat, ja mērķis ir novērst darbinieka nelikumīgas manipulācijas vai zādzību, kamerai jābūt vērstai tā, lai tieši sasniegtu mērķi, pēc iespējas mazāk aizskarot privātumu.

Tāpat darba devēja pienākums saskaņā ar Datu regulas 13. pantu ir darbinieku ne tikai informēt par to, ka tiek vai tiks veikta videonovērošana (personas datu apstrāde videonovērošanas veidā), bet arī norādīt kādam mērķim tas tiks darīts, kam dati tiks nodoti un kāds ir tiesiskais pamats šādai datu apstrādei. Darba devējam ir pienākums sniegt arī citu informāciju, kas norādīta Datu regulas 13. pantā.

Līdz ar to darbinieku videonovērošana darba kontekstā būtu pieļaujama gadījumos, kad tiek ievērotas tostarp augstāk norādītas prasības. Nereti praksē tiek konstatēta problemātika attiecībā uz minēto aspektu ievērošanu.

4. Vēršam uzmanību, ka darba vietās darba devējam ir jārespektē darbinieka privātā dzīve. Videonovērošanas ierīces nevar tikt uzstādītas un nevar filmēt darbiniekus tādās telpās, kas domātas darbinieku atpūtai (piemēram, ēdnīca un smēķētava), ģērbtuvēs, tualetēs, dušas telpās, u.c. Ir nepieciešams nodrošināt proporcionālītāti starp darbinieka tiesībām un darba devēja interesēm⁸.

Videonovērošana ir atļauta gadījumā, ja nepieciešams aizsargāt tiesiski nozīmīgas intereses un tikai tādā apmērā, kāds nepieciešams mērķa sasniegšanai: 1) ja šādai rīcībai ir tiesisks un godprātīgs mērķis (piemēram, īpašuma aizsardzības un personu drošības nodrošināšanas nolūkā); 2) ja šo mērķi ir iespējams sasniegt ar konkrēto personas datu apstrādi (izvērtējams, vai videonovērošana patiešām palīdzēs sasniegt mērķi); 3) ja ieguvums no mērķa sasniegšanas ir lielāks, nekā datu subjektam personas datu apstrādes rezultātā radītais aizskārumu (sākotnēji jānovērtē, kādi datu subjekti tiks novēroti), tad jāizvērtē, kā videonovērošana var ietekmēt minēto personu tiesības, ievērojot to, kādas ir cilvēka gaidas, kā kopumā tiek ietekmēti cilvēki,

⁶ Pieejams pēc saites: https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/10-03-17_video-surveillance_guidelines_en.pdf

⁷ Pieejams pēc saites: http://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2004/wp89_en.pdf

⁸ Skatīt nolēmumu Karin KÖPKE pret Vāciju [2010] ECHR 1725. Pieejams pēc saites: <http://www.bailii.org/eu/cases/ECHR/2010/1725.html>. Konkrētajā gadījumā darba devēja un privātdetektīvu aģentūras veiktās slēptās videonovērošanas operācijas rezultātā tika atbrīvots darbinieks. Lai arī tiesa atzina, ka minētajā situācijā bija panākts līdzsvars starp darba devēja likumīgajām interesēm un darbinieka tiesībām, tika vērsta uzmanība uz pastāvošiem riskiem nākotnē, attīstoties tehnoloģijām.

vai viņi var rēķināties ar konkrēto apstrādi, un visbeidzot, ņemot vērā, vai personu tiesībām radītais aizskārums nav lielāks par videonovērošanas ieguvumu; 4) ja personas dati tiek apstrādāti mērķim atbilstošā apjomā (ir jāvērtē kameru skaits un izvietojums), videonovērošanas kameras filmēšanas leņķim jābūt maksimāli fokusētam tieši uz novērojamo objektu, jāizvairās vērst kameras leņķi uz svešu īpašumu, publisko telpu; jānovērtē, vai nepieciešama pastāvīga novērošana; 5) ja mērķi nav iespējams sasniegt citiem, mazāk ierobežojošiem līdzekļiem (vai izvirzīto mērķi nav iespējams sasniegt, piemēram, ar signalizācijas uzstādīšanu, fiziskas apsardzes izvietojumu, u.tml.).

Tikai attiecīgu iekšējo kārtības noteikumu pieņemšana nevar būt par vienīgo pamatu, lai veiktu videonovērošanu Iesniegumā norādītajā veidā. Tomēr, ja, piemēram, darbinieki regulāri veic smēķētavas ļaunprātīgu demolāciju, tādējādi radot darba devējam finansiālus zaudējumus, tad šādā gadījumā darba devējs, iespējams, varētu izvērtēt videonovērošanas veikšanu, vienlaikus ievērojot augstāk norādītās prasības, t.sk., veicot līdzsvarošanas testu.

5. Attiecībā uz videoierakstu pārskatīšanu, Inspekcija norāda, ka sākotnēji jānodrošina tiesiskais pamats darbinieku novērošanai. Ja videonovērošanu, lai pārliecinātos, ka darbinieki ievēro sabiedrībā noteikto kārtību naktis vai brīvdienu laikā, varētu atzīt par tiesisku, tad būtu vēlams iepriekš informēt darbinieku, kādā veidā tiks veikta uzraudzība. Videoierakstiem jānodrošina ierobežota piekļuves kontrole, lai tiem nepieklūtu, piemēram, trešās personas (jānosaka personas, kurām ir piekļuve minētajiem ierakstiem). Taču, ņemot vērā, ka jautājuma kontekstā tiku veikta darbinieku pastāvīga kontrole, Inspekcijas ieskatā, tādējādi iespējams pārmērīgi aizskart darbinieka tiesības uz privātumu. Tomēr tas ir pārziņa (darba devēja) pienākums pierādīt, ka, neveicot videonovērošanu, tas veicinātu nelaimes gadījumus darbā, apdraudot pat darbinieku dzīvību, un faktiski nav citu līdzekļu, lai sasniegtu mērķi.
6. Darba aizsardzības likums (turpmāk – DAL) reglamentē darba drošības un veselības aizsardzības īstenošanu darba vietā. DAL 5. panta pirmajā daļā noteikts, ka [...] darba devējam ir pienākums organizēt darba aizsardzības sistēmu [...]. DAL 4. panta pirmajā daļā ir uzskaitīti principi, saskaņā ar kuriem darba devējs veic darba aizsardzības pasākumus. Līdz ar to likumdevējs ir paredzējis darba devēja pienākumus organizēt darba aizsardzības sistēmu atbilstoši noteiktajiem principiem.

Ja videonovērošana tiek veikta, lai aizsargātu personu būtiskas (vitāli svarīgās) intereses, t.sk., dzīvību un veselību (Datu regulas 6. panta 1. punkta d) apakšpunkts), Inspekcija norāda, ka minētā tiesiskā pamata izmantošanai personas datu apstrādē ir noteikti ierobežojumi. “Vitāli svarīgas” intereses norāda uz datu apstrādes tiešo sasaisti ar jautājumu par indivīda dzīvību un nāvi, vai vismaz draudiem, kas rada riskus vai apdraudējumu indivīda dzīvībai un veselībai. Datu regulas 6. panta 1. punkta d) apakšpunktu nevar interpretēt atrauti no Datu regulas 46. apsvēruma. Uz šo tiesisko pamatu var atsaukties tikai apstrādei, kuras pamatā ir fiziskas personas dzīvībai svarīgas intereses, un tā nevar būt acīmredzami balstīta uz citu tiesisko pamatu. Dažreiz šāds apstrādes veids var būt pamatots gan ar sabiedrības interesēm, gan ar būtisku nozīmi datu subjekta vai citas personas interesēm. Tas attiecas, piemēram, uzraugot epidēmijas vai gadījumos, kad tiek sniegta ārkārtas humānā palīdzība. Ievērojot minēto, Inspekcija paskaidro, ka Datu regulas 6. panta 1. punkta d) apakšpunkts būtu piemērojams tikai gadījumos, kad apstrādi nav iespējams acīmredzami balstīt uz citu tiesisko pamatu. Tiesiskā pamata piemērošanu ietekmē konkrētajā lietā pastāvošie faktiskie apstākļi. Iesniegumā norādītie apstākļi pirmšķietami ļauj konstatēt, ka uzņēmuma veiktās personu datu

apstrādes videonovērošanas veidā tiesiskais pamats varētu būt noteikts tieši Datu regulas 6. panta 1.punkta f) apakšpunktā, līdz ar to Inspekcija pirmšķietami nekonstatē Datu regulas 6. panta 1. punkta d) apakšpunkta kā tiesiskā pamata piemērojamību. Tomēr katrs gadījums vērtējams individuāli, un Inspekcijai ir nepieciešama papildu informācija par personas datu apstrādi konkrētajā uzņēmumā, lai sniegtu atbildi pēc būtības.

7. Ikvienai personai, t.sk., darbiniekam, ir tiesības saņemt skaidru un saprotamu informāciju par to, kas apstrādā viņas datus, kādi dati tiek apstrādāti, kāds ir apstrādes mērķis, tiesiskais pamats, un citu informāciju skaidrā un saprotamā valodā. Tas nozīmē to, ka uzņēmumam brīdī, kad tas iegūst personas datus, ir kodolīgā, pārredzamā un saprotamā veidā, izmantojot vienkāršu valodu, jāsniedz Datu regulas 13. – 14. pantā norādītā informācija.

Ja teritorijā tiek veikta videonovērošana, redzamā vietā jāizvieto informācija, kas, kādiem nolūkiem, uz kāda pamata veic datu apstrādi. Tomēr jāņem vērā, ka visu minēto informāciju sniegt informējošā uzlīmē ne tikai nav iespējams, bet tādējādi netiktu izpildīta Datu regulas prasība – sniegt informāciju pārskatāmi, vienkārši, saprotami. Tāpēc, tāpat kā līdz šim, ar informatīvās uzlīmes palīdzību var sniegt tikai būtiskāko informāciju (ziņas par pārzini, kontaktinformāciju, datu subjekta tiesības un datu apstrādes mērķi), norādot vietu, kur persona nepieciešamības gadījumā var atrast papildu informāciju (piemēram, uzņēmuma mājaslapā, sekretariātā). Viens no vienkāršākajiem veidiem, kā nodrošināt papildu informācijas sniegšanu, ir QR kods (Quick Response Code)⁹.

Vēršam uzmanību, ka informatīvajā zīmē nepieciešams uzskaitīt visus savstarpēji nesaistītus mērķus, lai nodrošinātu Datu regulas prasību izpildi, tostarp attiecībā uz datu subjekta tiesību ievērošanu. Turklāt jāievēro arī tas, ka personas datu apstrādi drīkst veikt tikai atbilstoši sākotnēji paredzētajam mērķim.

8. Papildus 7. punktā norādītajai informācijai, paskaidrojam, ka, sniedzot informāciju par videonovērošanu, ir jānodrošina, lai personām pirms iekļūšanas videonovērošanas zonā būtu skaidrs, kurās vietās videonovērošana tieši tiek veikta, kā arī šīs norādes nevar atrasties tālu no videonovērošanas veikšanas vietas jeb filmētās teritorijas, jo personas tādējādi var tikt maldinātas par to, kur tieši notiek viņu personas datu apstrāde. Papildus ir ieteicams katru darbinieku informēt individuāli (piemēram, darba līguma pielikumā, darba kārtības noteikumos), tai skaitā norādot, ka darbiniekam ir tiesības piekļūt saviem personas datiem videonovērošanas sistēmas ietvaros. Vēlams informatīvajā zīmē norādīt visus apstrādes mērķus.
9. Novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību (turpmāk – NIDA) ir process, ar kura palīdzību pārzinis var veikt dažādu risku fizisku personu tiesībām un brīvībām uzskaiti, analīzi, iespējamo seku (pēc smaguma pakāpes un iespējamības) novērtējumu, un nosaka pasākumus, lai novērstu identificētos riskus, kas izriet no konkrētās datu apstrādes¹⁰. NIDA veikšana noteiktos gadījumos ir obligāts pasākums, tomēr Inspekcija rekomendē to arī citos gadījumos pirms plānotās datu apstrādes.

⁹ Pieejams pēc saites: <https://www.dvi.gov.lv/lv/media/1221/download?attachment>

¹⁰ Datu regulas 35. panta 1. punkts.

Inspekcija ir apstiprinājusi sarakstu, kurā norādīti apstrādes darbību veidi, attiecībā uz kuriem ir jāveic datu aizsardzības ietekmes novērtējums saskaņā ar Datu regulas 35. panta 4. punktu¹¹. Pirms datu apstrādes pārzinim visos gadījumos ir jāņem vērā apstrādes raksturs, apjoms, konteksts un mērķis, kā arī tas, vai pastāv iespējamība, ka apstrāde radīs lielu risku fizisko personu tiesībām un brīvībām saskaņā ar Datu regulas 35. panta 1. punktu, un jāveic NIDA, ja pārzinis uzskata, ka datu apstrāde var radīt lielu risku fizisko personu brīvībām un tiesībām. Sarakstā izklāstītie kritēriji papildina un precizē 29. panta darba grupas vadlīnijās DG248 “Pamatnostādnes novērtējuma par ietekmi uz datu aizsardzību veikšanai un noskaidrošanai, vai apstrāde “varētu radīt augstu risku” Regulas 2016/679 izpratnē” (2017. gada 4. oktobris)¹² minēto skaidrojumu.

Galvenais apstāklis, kas jāņem vērā pārzinim, analizējot, vai ir veicams NIDA, ir augsts risks fiziskas personas tiesībām un brīvībām. Datu regulas 35. panta 3. punktā ir norādīti trīs gadījumi, kad pārzinim jo īpaši būtu jāvērtē augsta riska personu tiesībām un brīvībām iestāšanās, proti: a) ar fiziskām personām saistītu personisku aspektu sistemātiska un plaša novērtēšana, kuras pamatā ir automatizēta apstrāde, tostarp profilēšana, un ar kuru pamato lēmumus, kas fiziskai personai rada tiesiskās sekas vai līdzīgi būtiski ietekmē fizisko personu; b) 9. panta 1. punktā minēto īpašo kategoriju datu vai 10. pantā minēto personas datu par sodāmību un pārkāpumiem apstrāde plašā mērogā; vai c) publiski pieejamas zonas sistemātiska uzraudzība plašā mērogā.

Pārziņiem nav jāuzskata, ka, ja plānotā vai veiktā datu apstrāde neatbilst kādai no Datu regulas 35. panta 3. punktā pieminētajām, tad NIDA nav veicams. Izšķirošais faktors ietekmes novērtējuma veikšanai ir augsts risks datu subjekta tiesībām un brīvībām.

Ņemot vērā ietekmes novērtējuma lomu pārskatatbildības nodrošināšanas mehānismā, gadījumos, kad pārzinim ir šaubas par NIDA nepieciešamību, ir rekomendējams NIDA veikt. Inspekcija paskaidro, ka NIDA var atvieglot pārzina pienākumu veikšanu gan attiecībā uz datu subjektu tiesību nodrošināšanu, gan arī uz nepieciešamo tehnisko un organizatorisko datu aizsardzības drošības pasākumu ieviešanu. Lai izvērtētu iespējamus riskus Iesniegumā minētajos gadījumos, aicinām iepazīties ar Inspekcijas sagatavoto materiālu, kas pieejams pēc saites: <https://www.dvi.gov.lv/lv/media/92/download?attachment>.

Ņemot vērā Iesniegumā minēto, ka veiktā videonovērošana aptvers daļu no publiskā ceļa, Inspekcija pirmšķietami secina, ka konkrētajā gadījumā varētu tikt veikta personas datu apstrāde plašā mērogā. Tā rezultātā konkrētajam pārzinim jāizvērtē, vai nepastāv augsti riski personas datu apstrādei, tostarp atbilstoši Datu regulas 35. panta nosacījumiem.

10. Datu regulas 37. panta 1. punktā ir noteikti kritēriji, kad pārzinim un apstrādātājam ir pienākums iecelt personas datu aizsardzības speciālistu. 29. panta darba grupa ir izstrādājusi Pamatnostādnes par datu aizsardzības speciālistiem (turpmāk – Pamatnostādnes)¹³. Pamatnostādnēs tiek skaidrots Datu regulas 37. panta 1. punkta apakšpunktos noteiktais, tai skaitā, attiecībā uz gadījumiem, kad personas datu aizsardzības speciālista iecelšana ir obligāta.

¹¹ Pieejams pēc saites: <https://www.dvi.gov.lv/lv/media/92/download?attachment>

¹² Pieejams pēc saites: <https://www.dvi.gov.lv/sites/dvi/files/novertejumu-par-ietekmi-uz-datu-aizsardzibu11.pdf>

¹³ Pieejams pēc saites: <https://www.dvi.gov.lv/lv/media/113/download>

Datu regulas 37. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais pamatdarbības jēdziens tiek skaidrots Pamatnostādņu 2. punktā (19. lpp.), kur teikts, ka par “pamatdarbību” var uzskatīt galvenās darbības, ko veic, lai sasniegtu pārziņa vai apstrādātāja mērķus. Tās ietver arī tādas darbības, kurās neietilpst darbības, kur datu apstrāde veido neatņemamu pārziņa vai apstrādātāja darbības daļu. Savukārt Pamatnostādņu 2.1.3. apakšpunktā (7. lpp.) ir veikta jēdziena “plašā mērogā” analīze. Ņemot vērā, ka šis jēdziens nav interpretējams nosakot precīzu skaitli, ir izteiktas vadlīnijas, kuras izvērtējot, pārzinis var nonākt tuvāk secinājumam par datu aizsardzības speciālista nepieciešamu uzņēmumā.

Inspekcija konstatē, lai arī Iesniegumā norādītajā gadījumā uzņēmuma pamatdarbība nav saistīta ar novērošanu (piemēram, apsardzes uzņēmuma gadījumā), tomēr tādējādi, visticamāk, tiktu veikta personas datu apstrāde plašā mērogā, iespējams, radot augstus riskus personas datu apstrādei. Inspekcija norāda, ka jebkurā gadījumā pārzinim pašam ir nepieciešams izvērtēt datu aizsardzības speciālista iecelšanas nepieciešamību, ņemot vērā Datu regulā un Pamatnostādņēs minētos faktorus, un piemērojot to specifiskajai datu apstrādei, jo tikai pārziņa rīcībā ir visa informācija par plānoto personas datu apstrādi. Vienlaikus vēršam uzmanību uz 29. panta darba grupas ieteikumu – ja Datu regula īpaši nepieprasa iecelt datu aizsardzības speciālistu, organizācijām dažreiz ir lietderīgi brīvprātīgi iecelt datu aizsardzības speciālistu. 29. panta darba grupa atbalsta šādus brīvprātīgus centienus.

11. Attiecībā uz videonovērošanas ierakstu glabāšanu Inspekcija paskaidro, ka no Datu regulas 39. apsvēruma satura izriet, ka “[...] konkrētajiem personas datu apstrādes nolūkiem vajadzētu būt nepārprotamiem, leģitīmiem un noteiktiem jau personas datu vākšanas laikā. Personas datiem vajadzētu būt adekvātiem, atbilstīgiem, un tiem būtu jāietver tikai tas, kas nepieciešams tiem nolūkiem, kādos tie tiek apstrādāti. Tādēļ jo īpaši nepieciešams nodrošināt, lai personas datu glabāšanas laikposms tiktu stingri ierobežots līdz minimumam. Personas dati būtu jāapstrādā tikai tad, ja apstrādes nolūku nav iespējams pienācīgi sasniegt citiem līdzekļiem. Lai nodrošinātu, ka personas datus neglabā ilgāk nekā nepieciešams, pārzinim būtu jānosaka termiņi, kad dati ir jādzēš vai periodiski jāpārskata. Būtu jāveic visi saprātīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka neprecīzi personas dati tiek laboti vai dzēsti. [...]”

Līdz ar to ikvienam pārzinim ir jāizvēlas un jāizstrādā kritēriji personas datu glabāšanai. Pārzinis kritērijus personas datu apstrādei var iestrādāt, piemēram, attiecīgā komersanta privātuma politikas dokumentā vai dokumentā par personu datu apstrādi, kurā datu subjektam sniegta informācija, par to, kā pārzinis apstrādā datu subjekta personas datus, tostarp, izvērtējot, kādu laika periodu attiecīgus personas datus ir nepieciešams glabāt, lai nodrošinātu pārziņa vai trešās personas leģitīmo interešu realizāciju, aizsardzību.

Inspekcija norāda, ka videonovērošanas materiālu glabāšanas ilgumam ir jābūt atbilstošam noteiktajam mērķim. Ja videoieraksta attēli vairs nav nepieciešami mērķim, kuram tie tika ierakstīti, tie ir jāiznīcina. Tāpat jāņem vērā, ka ierakstu uzglabāšanas ilgums nevar pārsniegt dažas dienas un ieraksti ir jāiznīcina pēc šī perioda, izņemot gadījumus, ja tiek veikta izmeklēšana vai saņemts tiesībaizsardzības iestāžu rakstisks informācijas pieprasījums. Inspekcijas ieskatā, šim periodam jebkurā gadījumā nevajadzētu pārsniegt mēnesi.

No iepriekš minētā secināms, ka pārzinim ir jāizvērtē, kādu laika periodu ir nepieciešams glabāt videonovērošanas ierakstus, lai nodrošinātu pārziņa vai trešās personas leģitīmo

interešu realizāciju un aizsardzību. Tiklīdz videonovērošanas ieraksti vairs nav nepieciešami leģitīma mērķa sasniegšanai, ir jāizbeidz tos uzglabāt.

Vienlaikus Inspekcija paskaidro, ja speciālie normatīvie akti nenoteic pārzinim uzglabāt ierakstus noteiktu laika periodu, tad pie videonovērošanas ierakstu termiņa izvēles ilguma pārzinim ir jāņem vērā Datu regulas 39. apsvērumā noteiktais, kā arī Datu regulas 5. pantā noteiktie personas datu apstrādes principi.

12. Norādām, ka videoierakstu glabāšanas termiņi ir jānosaka individuāli, izvērtējot faktiskos apstākļus konkrētajā situācijā. Tomēr ikvienā gadījumā pārzinim jāņem vērā, ka glabāšanas laikposms stingri jāierobežo līdz minimumam.

Direktora vietniece

L. Dilba

[...]

IZRAKSTS PAREIZS